

**Товариство з обмеженою
відповідальністю "Катерпіллар Файненшл Україна"**

**Фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів
фінансової звітності
та звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2019 року

ЗМІСТ

Звіт незалежних аудиторів

Фінансова звітність

Звіт про фінансовий стан	3
Звіт про сукупний дохід.....	4
Звіт про зміни капіталу	5
Звіт про рух грошових коштів	6

Примітки до фінансової звітності

1	Загальна інформація	7
2	Умови, в яких працює Компанія.....	7
3	Основні принципи облікової політики	8
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	14
5	Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	15
6	Нові положення бухгалтерського обліку	16
7	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	17
8	Грошові кошти та їх еквіваленти	18
9	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	19
10	Деривативні інструменти	23
11	Передоплати та інша дебіторська заборгованість	25
12	Зобов'язання за кредитами	25
13	Інші зобов'язання	27
14	Адміністративні витрати	27
15	Інші операційні доходи/(витрати)	27
16	Фінансові доходи	28
17	Прибуток / (збиток) від курсових різниць, чиста сума	28
18	Податки на прибуток.....	28
19	Умовні та інші зобов'язання	29
20	Управління фінансовими ризиками	29
21	Управління капіталом	34
22	Справедлива вартість фінансових інструментів	35
23	Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	36
24	Події після дати балансу	36

Звіт незалежного аудитора

Учасникам та управлінському персоналу Товариства з обмеженою відповідальністю «Катерпіллар Файненшл Україна»

Наша умовно-позитивна думка

На нашу думку, за винятком впливу питань, описаних у розділі нашого звіту "Основа для умовно-позитивної думки" фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Катерпіллар Файненшл Україна» (далі – Компанія) станом на 31 грудня 2019 та її фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року ;
- звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни капіталу за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для умовно-позитивної думки

Договори фінансового лізингу Компанії, які передбачають її право на отримання дебіторської заборгованості, містять валютний дериватив, який, відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», відповідає визначенню похідного фінансового інструмента і повинен відокремлюватися та оцінюватися за справедливою вартістю станом на кожну звітну дату. Станом на 1 січня 2018 року управлінський персонал не визнав і не оцінив цей похідний фінансовий інструмент відповідно до вимог МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». У нас не було можливості точно оцінити вплив цієї невідповідності з огляду на суттєвість судження, пов'язаного із визнанням та оцінкою похідного фінансового інструмента та, відповідно, потенційну необхідність коригувань фінансового результату за 2018 рік.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів – висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з управлінським персоналом, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

ТОВ АФ "Прайсвотерхаус Куперс (Аудит)"

м. Київ, Україна
10 червня 2020

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про фінансовий стан – 31 грудня 2019 року

У тисячах українських гривень	Прим.	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	8	110,878	39,703
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	9	825,166	777,657
Деривативні інструменти	10	12,954	441
Передоплати та інша дебіторська заборгованість	11	13,131	16,064
Передоплата податку на прибуток		-	2,192
Запаси		4,630	76
Основні засоби		1,578	212
ВСЬОГО АКТИВІВ		968,337	836,345
Зобов'язання			
Зобов'язання з поточного податку на прибуток		1,559	-
Інші зобов'язання	13	7,199	34,114
Зобов'язання за кредитами	12	845,145	723,643
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		853,903	757,757
КАПІТАЛ			
Зареєстрований капітал		46	46
Накопичений прибуток		114,388	78,542
Всього капіталу		114,434	78,588
Всього зобов'язань та капіталу		968,337	836,345

Затверджено до випуску та підписано 10 червня 2020 року.

Директор

Андрій Шевель

Головний бухгалтер

Алла Клименко

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про сукупний дохід за 2019 рік

У тисячах українських гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи		93,153	91,618
Процентні та комісійні витрати	12	(31,801)	(49,506)
Чисті процентні доходи		61,352	42,112
(Нарахування) / вивільнення резерву під очікувані кредитні збитки	9	(952)	10,549
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом		60,400	52,661
Адміністративні витрати	14	(17,972)	(15,428)
Витрати на збут		(1,765)	(1,492)
Інші операційні доходи/(витрати), чиста сума	15	(6,365)	(509)
Фінансові доходи	16	12,334	1,355
Прибуток/(збиток) від курсових різниць, чиста сума	17	(5,980)	383
Прибуток до оподаткування		40,652	36,970
Витрати з податку на прибуток	18	(4,806)	(1,675)
Чистий прибуток за рік		35,846	35,295
Всього сукупного доходу за рік		35,846	35,295

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про зміни капіталу за 2019 рік

<i>У тисячах українських гривень</i>	Зареєстрований капітал	Накопичений прибуток/(збиток)	Всього
Залишок на 1 січня 2018 р.	46	43,247	43,293
Прибуток за рік	-	35,295	35,295
Всього сукупного доходу	-	35,295	35,295
Залишок на 31 грудня 2018 р.	46	78,542	78,588
Залишок на 1 січня 2019 р.	46	78,542	78,588
Прибуток за рік	-	35,846	35,846
Всього сукупного доходу	-	35,846	35,846
Залишок на 31 грудня 2019 р.	46	114,388	114,434

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про рух грошових коштів за 2019 фінансовий рік

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2019 р	2018 р
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані та реалізовані курсові різниці, що виникають на дебіторській заборгованості за фінансовим лізингом		118,154	180,804
Проценти сплачені	12	(46,010)	(43,224)
Надходження авансів від покупців та замовників		212,312	163,718
Надходження від продажу активів, раніше наданих у лізинг клієнтам		2,463	11,601
Витрачання на сплату авансів		(230,422)	(180,785)
Витрачання на оплату предмета лізингу		(651,164)	(397,425)
Надходження від заборгованості за фінансовим лізингом		447,984	406,018
Надходження від боржників		1,870	3,312
Надходження від повернення авансів		657	894
Інші надходження		126	(312)
Затрати на персонал		(3,128)	(2,508)
ПДВ та інші податки сплачені		(9,562)	(7,375)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		(1,056)	(34,231)
Адміністративні та інші витрати сплачені		(4,819)	(1,619)
Чисті грошові кошти (використані) /отримані у операційній діяльності		(162,595)	98,868
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від позикових коштів	12	1,154,025	742,065
Погашення позикових коштів	12	(919,048)	(821,219)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) у фінансовій діяльності		234,977	(79,154)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(1,207)	(5,386)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		71,175	14,328
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		39,703	25,375
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		110,878	39,703

1 Загальна інформація

Фінансова звітність ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна" (далі – Компанія) підготовлена за 2019 фінансовий рік відповідно до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності.

Компанія зареєстрована в Україні та є резидентом України. Товариство було внесено в реєстр осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги.

Станом на 31 грудня 2019 року і 31 грудня 2018 року Caterpillar Financial Service Corporation, та Caterpillar International Service Corporation володіють Компанією на 99% та 1%, відповідно. Ці компанії входять до корпорації Caterpillar Inc., що є фактичною контролюючою материнською компанією.

Основна діяльність. Основна діяльність Компанії – це надання фінансування покупцям техніки та запчастин до неї шляхом проведення операцій фінансового лізингу з фізичними і юридичними особами.

Юридична адреса та місце ведення діяльності. Юридична адреса Компанії: вулиця Васильківська 34, м. Київ, 03022, Україна.

Валюта представлення. Ця фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Компанія

У 2019 році економіка України демонструвала ознаки стабілізації після тривалого періоду політичної та економічної напруженості. Темп інфляції в Україні у річному обчисленні уповільнився до 4,1% у 2019 році (порівняно з 9,8% у 2018 році та 13,7% у 2017 році), а ВВП показав подальше зростання, за оцінками, на 3,5% (після зростання на 3,3% у 2018 році).

Після кількох років девальвації національна валюта України продовжила зміцнюватися і у 2019 році зміцнилася на 14% (станом на 31 грудня 2019 року встановлений НБУ офіційний курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 23,69 гривні за 1 долар США порівняно з 27,69 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2018 року). Серед головних факторів зміцнення гривні - стабільні доходи агроекспортерів, обмежена гривнева ліквідність, збільшення грошових переказів у країну від трудових мігрантів та високий попит на державні боргові інструменти.

Починаючи з квітня 2019 року, Національний банк України (НБУ) розпочав цикл пом'якшення кредитно-грошової політики з поступовим зменшенням облікової ставки вперше за останні два роки з 18% у квітні 2019 року до 11% у січні 2020 року, що обґрунтовано стійкою тенденцією до уповільнення інфляції.

У грудні 2018 року Рада МВФ ухвалила 14-місячну програму кредитування для України Stand-by (SBA) у загальній сумі 3,9 мільярда доларів США. У грудні 2018 року Україна вже отримала від МВФ та ЄС 2 мільярда доларів США, а також кредитні гарантії від Світового банку на суму 750 мільйонів доларів США. Затвердження програми МВФ істотно підвищило здатність України виконати її валютні зобов'язання у 2019 році, що зрештою сприяло фінансовій та макроекономічній стабільності в країні. Продовження співробітництва з МВФ залежить від успішності реалізації Україною політики та реформ, покладених в основу нової програми підтримки з боку МВФ.

У 2020 році Україна зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагатиме мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Події, що призвели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, залишаються нерегульованими. Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими.

У березні-квітні 2019 року в Україні відбулися вибори президента, а в липні 2019 року – дострокові парламентські вибори. У контексті подвійних виборів ступінь непевності, у тому числі щодо майбутнього напрямку реформ, у 2020 році залишається вкрай високим. Незважаючи на певні покращення у 2019 році, остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

Керівництво продовжить ретельно відстежувати потенційний вплив цієї ситуації та вживатиме усіх можливих заходів для пом'якшення будь-яких можливих негативних наслідків.

2 Умови, в яких працює Компанія

Вплив COVID-19

Наприкінці 2019 року з Китаю вперше з'явилися новини про COVID-19 (коронавірус). У перші кілька місяців 2020 року вірус поширився по всьому світу, викликаючи дестабілізацію бізнесу та економічної діяльності. У березні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я визнала коронавірус пандемією. Поширення вірусу мало істотний негативний вплив на економічну активність у світі, включаючи спад на ринках капіталу та різке зменшення цін на товарно-сировинні ресурси.

У березні Уряд України запровадив ряд обмежувальних заходів з метою попередження вірусу у країні. Зокрема, були введені обмеження на роботу громадського транспорту (включаючи міжміський), авіасполучення між окремими країнами, роботу державних установ та масові заходи. Уряд рекомендував підприємствам перевести своїх співробітників на режим віддаленої роботи з дому. Крім того, 17 березня Верховна Рада України прийняла нові закони, спрямовані на пом'якшення впливу нового коронавірусу. Їх нормами передбачене призупинення дії окремих податкових вимог заради фінансової підтримки підприємств, працівників та пенсіонерів, які постраждали від уповільнення економіки. Серед інших змін, Закон передбачає звільнення від штрафних санкцій за порушення податкового законодавства у період з 1 березня по 31 травня. Законом також забороняються податкові перевірки підприємств на цей період. Додатково, у відповідь на пандемію COVID-19, 25 березня 2020 року уряд України ввів надзвичайну ситуацію на всій території України та продовжив карантинні обмеження до 22 червня 2020 року з деякими пом'якшеннями з 11 травня 2020 року.

Компанія розглядає це поширення коронавірусної інфекції як некоригуючу подію після дати балансу. Оскільки ситуація нестабільна і швидко змінюється, керівництво не вважає практично доцільним надавати у звітності кількісну оцінку потенційного впливу цього поширення коронавірусної інфекції на Компанію.

Керівництво Компанії не очікує суттєвого негативного впливу на фінансові показники Компанії внаслідок спалаху. Однак, обмежувальні заходи, застосовані Урядом України, із високою ймовірністю негативно вплинуть на економіку України в цілому, а отже, можуть вплинути на здатність клієнтів Компанії своєчасно та у повному обсязі погашати лізингові платежі. Станом на дату випуску цієї фінансової звітності Компанія зіштовхнулася з потребою надати додаткову відстрочку оплати деяким своїм клієнтам, що становить 4% від загального портфеля, а також з тимчасовим скороченням попиту, що не призводить до проблем з ліквідністю. Значна відстрочка грошових потоків за лізингом може вплинути на здатність Компанії повертати позики відповідно до передбачених кредитними угодами графіків.

Компанія отримала лист від материнської компанії, згідно з яким ця компанія підтвердила свій намір надавати, прямо або опосередковано через дочірні компанії, фінансову підтримку для забезпечення можливості погашати свої зобов'язання Компанією протягом наступних 12 місяців після випуску цієї фінансової звітності. Таким чином, керівництво Компанії очікує, що виплата тіла кредитів пов'язаних осіб під загальним контролем з Компанією не вимагатиметься протягом 12 місяців в разі, якщо це призведе до розриву ліквідності для Компанії, базуючись на тому, що історично, при виникненні дисбалансу ліквідності, Компанії дозволялася відстрочка платежів за тілом кредитів або видавалися нові кредити, які використовувалися для оплати раніше отриманих кредитів.

Ситуація продовжує змінюватися, і її наслідки наразі у значній мірі є фактором невизначеності. Керівництво продовжить ретельно відстежувати потенційний вплив цієї ситуації та вживатиме усіх можливих заходів для пом'якшення будь-яких можливих негативних наслідків.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю. Нижче описані основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. Крім змін в обліковій політиці у результаті запровадження МСФЗ 16 з 1 січня 2019 року, ці принципи облікової політики застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше (див. Примітки 5).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за амортизованою вартістю. Нижче описано цей метод оцінки.

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Класифікація фінансових активів. Фінансові активи представлені дебіторською заборгованістю.

Дебіторська заборгованість – це непохідний фінансовий актив, що не котирується на активному ринку, з фіксованими платежами або такими, що можуть бути визначені, крім тих фінансових активів, які Компанія має намір продати у короткій перспективі.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання представлені зобов'язаннями за кредитами та іншими фінансовими зобов'язаннями. Вказані фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Початкове визнання фінансових інструментів. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Справедливою вартістю фінансових інструментів при їх первісному визнанні є ціна операції. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Фінансові активи – рекласифікація. Фінансові інструменти рекласифікуються тільки у випадку, якщо змінюється бізнес-модель для управління цим портфелем у цілому. Рекласифікація проводиться перспективно з початку першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі. Компанія не змінювала свою бізнес-модель протягом поточного та порівняльного періодів і не здійснювала рекласифікації.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. На основі прогнозів Компанія оцінює очікувані кредитні збитки, пов'язані з борговими інструментами, які оцінюються за амортизованою вартістю для активів за договорами з покупцями. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів і активів за договорами з покупцями на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Боргові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Компанія застосовує «триетапну» модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання. Фінансовий інструмент, який не є знеціненим при первісному визнанні, класифікується як такий, що відноситься до Етапу 1. Для фінансових активів Етапу 1 очікувані кредитні збитки оцінюються за сумою, яка дорівнює частині очікуваних кредитних збитків за весь строк, що виникають внаслідок дефолтів, які можуть відбутися протягом наступних 12 місяців чи до дати погашення відповідно до договору, якщо вона настає до закінчення 12 місяців («12-місячні очікувані кредитні збитки»). Якщо Компанія ідентифікує значне підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання, актив переводиться в Етап 2, а очікувані кредитні збитки за цим активом оцінюються на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк, тобто до дати погашення відповідно до договору, але з урахуванням очікуваної передоплати, якщо вона передбачена («очікувані кредитні збитки за весь строк»). Опис порядку визначення Компанією значного підвищення кредитного ризику наведений у Примітці 17. Якщо Компанія визначає, що фінансовий актив є знеціненим, актив переводиться в Етап 3, і очікувані по ньому кредитні збитки оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк. Визначення Компанією кредитно-знецінених активів та визначення дефолту описані у Примітці 17. Для придбаних чи створених кредитно-знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки завжди оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання. Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще живаються заходи з примусового стягнення, коли Компанія намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою кошти на банківських рахунках та строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців, які можна конвертувати у відому суму готівки і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю, оскільки (i) вони утримуються для отримання передбачених договором грошових потоків і ці грошові потоки являють собою виключно виплати основної суми боргу та процентів та (ii) вони не віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом. У випадках, коли Компанія виступає лізингодавцем відповідно до лізингового контракту, за яким переважно всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, передаються одержувачу лізингу, активи, передані у лізинг, відображаються у складі дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом і обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом спочатку визнається на дату початку лізингу (дату початку терміну дії лізингу) із використанням ставки дисконтування, визначеної на дату лізингової угоди (датою лізингової угоди вважається дата підписання лізингового контракту або дата, коли сторони домовились про основні умови лізингу, залежно від того, яка дата настала раніше).

Різниця між загальною сумою такої заборгованості та її дисконтованою вартістю відображається як неотриманий фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом терміну лізингу із використанням методу чистих інвестицій (до оподаткування), який відображає постійну періодичну норму доходності. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з організацією лізингу, включаються до первісної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, зменшуючи суму доходу, що визнається за період лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі процентних доходів у прибутку чи збитку за рік.

При проведенні аналізу дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом за кредитною якістю Компанія класифікує таку заборгованість за рейтинговою шкалою на основі параметрів оцінки співвідношення кількісних та якісних показників його діяльності в минулому. Шкала рейтингів - це результат оцінки платоспроможності клієнта у буквеному вираженні. Основні кількісні показники, які Компанія застосовує для визначення рейтингів це – коефіцієнти ліквідності та платоспроможності. Якісні показники - при проведенні аналізу кредитів клієнтам: вид діяльності та його ризиковість, час існування підприємства, кредитна історія та інші.

Агрегована група А – до групи відносяться клієнти, що мають гарний фінансовий стан, не мають прострочених заборгованостей, проблем з ліквідністю, критичних складностей на ринку, не планують скорочення своєї діяльності, а також гарну кредитну історію.

Агрегована група В – до групи відносяться клієнти з середнім фінансовим станом, які мають показники діяльності, що дещо нижчі від рекомендованих.

Агрегована група С – до групи відносяться клієнти з фінансовим станом нижче середнього і мають показники нижче від рекомендованих. Як правило, у таких клієнтів може спостерігатись часткова нестача ліквідності, низька доля власного капіталу у загальних активах, низька прибутковість і таке інше.

Група D – до групи відносяться клієнти з поганим фінансовим станом. Ці клієнти можуть мати або поодинокі критичні проблеми у сферах своєї діяльності або комплекс проблем.

Група E – нечисленна група клієнтів, до якої, як правило входять щойно створені компанії, з повною відсутністю або незначним об'ємом діяльності, показники яких важко оцінити.

Група F – група, що об'єднує клієнтів з негативними або критичним показниками, які є ризиковими. Як правило, ризиковість таких клієнтів зменшується за рахунок залучення додаткових гарантій (наприклад, платоспроможних поручителів).

Вбудовані похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, обліковуються разом, якщо їхні ризики та економічні характеристики тісно пов'язані з ризиками та економічними характеристиками основної угоди. Наприклад, деривативи, що

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

вбудовані в контракти з фінансового лізингу, переоцінюються у складі фінансової дебіторської заборгованості.

заборгованості за кожним окремим лізинговим контрактом, в протилежному разі, такі похідні фінансові інструменти відокремлюються від основного інструменту. Такі похідні фінансові інструменти обліковуються за справедливою вартістю. Всі похідні фінансові інструменти показуються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних фінансових інструментів відносяться на прибуток чи збиток за рік.

Прострочення сплати лізингових платежів. У випадку прострочення оплати будь-якого лізингового платежу, контрагенту Компанії нараховується пеня на фактичну суму заборгованості на кожний окремий період нарахування в розмірі, що не перевищує подвійної облікової ставки Національного банку України (що діяла у період, за який сплачується пеня).

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів. Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом.

Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку.

Витрати майбутніх періодів. До витрат майбутніх періодів відносяться витрати на страхування техніки, наданої у фінансову оренду. Витрати майбутніх періодів обліковуються за первісною вартістю та списуються до інших операційних доходів/(витрат) рівними частинами протягом терміну дії страхового контракту.

Операційний лізинг – Компанія як одержувач лізингу. У випадках, коли Компанія виступає одержувачем лізингу в межах оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються лізингодавцем Компанії, загальна сума лізингових платежів включається до складу прибутку чи збитку за рік рівними частинами протягом строку лізингу. Строк лізингу – це строк дії укладеного одержувачем лізингу договору про нескасовуваний лізинг активу, а також будь-який подальший строк після закінчення строку дії договору, протягом якого одержувач лізингу може, на свій власний розсуд, продовжувати лізинг цього активу, здійснюючи чи не здійснюючи лізингові платежі, тоді як у момент початку лізингу існує об'єктивна впевненість у тому, що одержувач лізингу має намір реалізувати своє право лізингу.

Запаси. Запаси включають технічні засоби, придбані для лізингу та технічні засоби, вилучені у клієнтів для розрахунку за простроченою дебіторською заборгованістю за фінансовим лізингом. Запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість запасів визначається за ідентифікованою вартістю. Первісна вартість запасів включає ціну придбання, імпорتنі мита та інші податки (крім тих податків, які у подальшому організація відшкодує у податкових органів), витрати на транспортування і оформлення та інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням готової продукції, крім торгових знижок, бонусів та інших подібних статей.

Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут. Технічні засоби, отримані після припинення фінансового лізингу для розрахунку за простроченою дебіторською заборгованістю, спочатку визнаються за вартістю існуючого залишку заборгованості за предметом лізингу у момент їх вилучення та включаються до складу товарно-матеріальних запасів, оскільки

Компанія планує відшкодувати вартість цих активів за рахунок продажу, а у подальшому переоцінюються та обліковуються відповідно до облікової політики цих категорій активів.

Станом на 31 грудня 2019 року залишкова балансова вартість технічних засобів, що перейшли у власність Компанії, становила 4,630 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року: 76 тисяч гривень).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Податки на прибуток. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог законодавства, яке діяло або фактично було введене в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам стосовно оподатковуваного прибутку за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання було згорнуто лише по окремих компаніях Компанії. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Податок на додану вартість. Вихідний ПДВ при продажі товарів та послуг обліковується у момент отримання товарів або послуг клієнтом або у момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Вихідний ПДВ при здійсненні операцій фінансового лізингу формується виключно в момент передачі об'єкта фінансового лізингу на повну вартість об'єкта лізингу.

Вхідний ПДВ обліковується таким чином: право на податковий кредит із вхідного ПДВ при закупівлях виникає у момент отримання накладної з ПДВ, яка складається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів або послуг, залежно від того, що відбувається раніше.

У тих випадках, коли під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Капітал. Власний капітал відображений в номінальній сумі частки, внесеної та сплаченої засновником Товариства. Розмір власного капіталу відповідає встановленому в статуті Товариства

Зобов'язання за кредитами. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Різниця між чистою сумою надходжень та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом строку, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Інші зобов'язання. Інші зобов'язання складаються з кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості, які визнаються, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. У подальшому вони переоцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій та дисконтів при розрахунку. Резерви зобов'язань та відрахувань у складі зобов'язань – це зобов'язання не фінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Компанії є національна валюта України – українська гривня.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Компанії за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець відповідного звітного періоду. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Компанії за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку за рік як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю.

Станом на 31 грудня 2019 року основний курс обміну, що застосовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким:

	31 грудня 2019 р., гривень	31 грудня 2018 р., гривень
1 долар США	23.69	27.69
1 євро	26.42	31.71

Винагороди працівникам. Компанія сплачує передбачений законодавством єдиний соціальний внесок до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби, на території якої здійснюється більшість її операцій, на користь своїх українських працівників. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Витрати на заробітну плату, єдиний соціальний внесок до Державного пенсійного фонду України, оплачувані річні відпустки, лікарняні та премії нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Компанії.

Визнання доходів. Доходи визнаються у разі, якщо їх суму можна визначити з достатнім рівнем точності та існує ймовірність отримання Компанією майбутніх економічних вигод. Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманої винагороди або коштів, що повинні бути отримані.

Процентні та подібні доходи

Процентні та подібні доходи від дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом визнаються на пропорційно-часовій основі з використанням методу ефективної процентної ставки. При розрахунку враховуються всі договірні умови фінансового інструмента (наприклад, можливості передоплати) та включаються винагороди або додаткові витрати, які безпосередньо пов'язані з інструментом і є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, а не майбутніми кредитними збитками.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції включає закупочні ціни, транспортні витрати, комісійні, пов'язані з договорами поставки, та інші відповідні витрати.

Презентація доходів та витрат від продажу товарно-матеріальних запасів. Доходи та витрати від продажу товарно-матеріальних запасів відображаються у складі інших операційних доходів/(витрат) на нетто-основі.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року наведені нижче.

Збитки від знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом. Оцінка очікуваних кредитних збитків – це суттєва оцінка, яка передбачає визначення методології оцінки, моделей та вхідних параметрів. Методологія оцінки очікуваних кредитних збитків докладно описана у Примітці 20. Наступні компоненти мають значний вплив на оціночний резерв під кредитні збитки: визначення дефолту, значне підвищення кредитного ризику, ймовірність дефолту, заборгованість на момент дефолту і розмір збитку в разі дефолту, а також моделі макроекономічних сценаріїв. Компанія

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

регулярно аналізує та перевіряє коректність моделей і вхідних параметрів для зменшення різниці між оцінкою очікуваного кредитного збитку та фактичним кредитним збитком.

Збільшення або зменшення оцінки ймовірності дефолту на 10% станом на 31 грудня 2019 року призвело б до збільшення або зменшення загальної суми оціночного резерву під очікувані кредитні збитки на 720/-258 тисяч гривень (31 грудня 2018: 224 тисяч гривень). Збільшення або зменшення оцінки збитку в разі дефолту (LGD) на 10% станом на 31 грудня 2019 року призвело б до збільшення або зменшення загальної суми оціночного резерву під очікувані кредитні збитки на 270 тисяч гривень (31 грудня 2018: 657 тисяч гривень).

Позики. У ході звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій із непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки для наданих позик. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 8.

Визнання відстроченого податкового активу. На 31 грудня 2019 року Компанія не визнавала відстрочений актив з податку на прибуток в сумі 5 524 тисяч гривень виходячи з оцінок керівництвом майбутнього оподаткованого доходу, утилізації накопичених податкових збитків та діяльності Компанії на ринку протягом наступних років (31 грудня 2018 року: 8 527 тисяч гривень).

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

МСФЗ 16 "Оренда" (опублікований 13 січня 2016 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати). Новий стандарт визначає принципи визнання, оцінки та розкриття інформації у звітності щодо операцій оренди. Всі договори оренди призводять до отримання орендарем права користування активом з моменту початку дії договору оренди, а також до отримання фінансування, якщо орендні платежі здійснюються протягом певного періоду часу. Відповідно, МСФЗ16 скасовує класифікацію оренди як операційної чи фінансової, як це передбачено МСБО 17, натомість, вводить єдину модель обліку операцій оренди для орендарів. Орендарі повинні будуть визнавати: (а) активи і зобов'язання щодо всіх договорів оренди з терміном дії понад 12 місяців, за винятком випадків, коли вартість об'єкта оренди є незначною; і (б) амортизацію об'єктів оренди окремо від процентів за орендними зобов'язаннями у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід. Щодо обліку оренди в орендодавця, МСФЗ 16, по суті, зберігає вимоги до обліку, передбачені МСБО 17. Таким чином, орендодавець продовжує класифікувати договори оренди в якості операційної чи фінансової оренди і, відповідно, по-різному відображати їх у звітності.

Компанія вирішила застосувати стандарт з дати його обов'язкового застосування 1 січня 2019 року, використовуючи модифікований ретроспективний метод без трансформації порівняльних показників. Активи у формі права користування орендованою нерухомістю оцінюються при переході так, якби нові правила застосовувалися завжди. Всі інші активи у формі права користування оцінюються за сумою зобов'язання з оренди на дату застосування стандарту (з коригуванням на суму всіх авансів або нарахованих витрат).

При першому застосуванні МСФЗ 16 Компанія використала наступні спрощення практичного характеру, дозволені стандартом:

- застосування єдиної ставки дисконтування до портфеля договорів оренди з обґрунтовано аналогічними характеристиками;
- використання попереднього аналізу обтяжливого характеру договору оренди в якості альтернативи проведенню перевірки на предмет знецінення – станом на 1 січня 2019 року обтяжливих договорів не було;
- виключення первісних прямих витрат для цілей оцінки активу у формі права користування на дату першого застосування; та
- використання суджень заднім числом при визначенні строку оренди, якщо договір містить опції на продовження чи припинення оренди.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій (продовження)

Крім того, Компанія вирішила не аналізувати повторно договір з точки зору того, чи є договір у цілому або його окремі компоненти договором оренди на дату першого застосування стандарту. Натомість щодо договорів, укладених до дати першого застосування стандарту, Компанія вирішила використати оцінку, проведenu із застосуванням МСБО 17 «Оренда» та КІМФЗ 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди».

Середньозважена ставка залучення додаткових позикових коштів, застосована Компанією до зобов'язань з оренди на 1 січня 2019 року, становила 16%.

У поданій нижче таблиці показана звірка балансової вартості активів у формі права користування та зобов'язань з оренди при переході на МСФЗ 16 станом на 1 січня 2019 року:

1 січня 2019 р.	
Активи	
Основні засоби (активи у формі права користування)	946
Передплати видані	(286)
Всього активів, визнаних станом на 1 січня 2019 р.	660
Зобов'язання	
Зобов'язання з оренди	660
Всього зобов'язань з оренди, визнаних станом на 1 січня 2019 р.	660

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2019 року, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- КІМФЗ 23 "Невизначеність при обліку податку на прибуток" (опублікована 7 червня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Характеристики передоплати з від'ємною компенсацією - зміни МСФЗ 9 (опубліковані 12 жовтня 2017 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Щорічні удосконалення МСФЗ 2015-2017 років - зміни МСФЗ 3, МСФЗ 11, МСБО 12 та МСБО 23 (опубліковані 12 грудня 2017 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2020 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Концептуальна основа фінансової звітності у новій редакції містить новий розділ про оцінку, рекомендації щодо відображення у звітності фінансових результатів, удосконалені визначення та рекомендації (зокрема, визначення зобов'язання) і роз'яснення таких важливих питань, як функції управління, обачливість та невизначеність оцінки у ході підготовки фінансової звітності.

Визначення бізнесу – зміни МСФЗ 3 (опубліковані 22 жовтня 2018 року і вступають у силу для угод придбання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни запроваджують переглянуте визначення бізнесу. Бізнес складається із внесків і суттєвих процесів, які у сукупності формують здатність створювати віддачу. Нове керівництво визначає систему, яка дозволяє визначити наявність внеску і суттєвого процесу, у тому числі для компаній, які знаходяться на ранніх етапах розвитку і ще не отримали віддачу. У разі відсутності віддачі, для того щоб підприємство вважалось бізнесом, має бути наявним організований трудовий колектив. Визначення терміну «віддача» звужується, щоб зосередити увагу на товарах і послугах, які надаються клієнтам, на формуванні інвестиційного доходу та інших доходів, при цьому виключаються результати у формі скорочення витрат та інших економічних вигод. Крім того, наразі більше не потрібно оцінювати спроможність учасників ринку замінювати відсутні елементи чи інтегрувати придбану діяльність і активи. Організація може застосувати «тест на концентрацію». Придбані активи не вважатимуться бізнесом, якщо практично вся справедлива вартість придбаних валових активів сконцентрована в одному активі (або групі аналогічних активів). Ці зміни є перспективними, і Компанія застосує їх та оцінить їхній вплив з 1 січня 2020 року.

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни уточнюють визначення суттєвості та застосування цього поняття завдяки включенню рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ. Крім того, були допрацьовані пояснення до цього визначення. Зміни також забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ. Інформація вважається суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, викривлення або складність її розуміння може вплинути на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення на основі такої фінансової звітності, яка відображає фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітує. Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

Усі інші нові стандарти та інтерпретації, які не зазначені вище, не матимуть впливу на фінансову звітність Компанії. Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій фінансову звітність Компанії.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2019 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем
Зобов'язання за кредитами	-	758,730
Інші зобов'язання	389	-

Станом на 31 грудня 2018 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем
Зобов'язання за кредитами	-	605,278
Інші зобов'язання	317	-

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2019 рік:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Процентні витрати	-	(11,563)	-
Доходи від маркетингових послуг	-	1,466	-
Витрати на послуги	(1,027)	(2,849)	-
Інші витрати	-	-	(161)

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2018 рік:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Процентні витрати	-	(36,246)	-
Доходи від маркетингових послуг	-	1,483	-
Витрати на послуги	(982)	-	-
Інші витрати	-	-	(135)

У 2019 році загальна сума винагороди основному управлінському персоналу склала 2,562 тисячі гривень (у 2018 році – 2,065 тисячі гривень).

8 Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року залишки грошових коштів на банківських рахунках та строкові депозити були деноміновані в гривні, доларах США та євро.

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Кошти на банківських рахунках		
Долари США	66,025	43
Євро	27,203	-
Українські гривні	3,565	27,660
Строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців		
Українські гривні	14,085	12,000
Всього	110,878	39,703

Кредитна якість залишків грошових коштів на банківських рахунках та строкових депозитів на основі рейтингу Fitch виглядає наступним чином:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
- без рейтингу (дочірній банк BNP Paribas; ING Bank N.V.; Citigroup Inc.)	110,878	39,703
Всього	110,878	39,703

9 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом

Нижче показано дебіторську заборгованість за фінансовим лізингом (загальна сума інвестицій у лізинг) та її поточну вартість:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2019 р.	407,918	532,412	940,330
Неотриманий фінансовий дохід	(63,240)	(49,220)	(112,460)
Резерв на покриття збитків від знецінення	(849)	(1,855)	(2,704)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2019 р.	343,829	481,337	825,166
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2018 р.	433,849	465,703	899,552
Неотриманий фінансовий дохід	(62,934)	(52,394)	(115,328)
Резерв на покриття збитків від знецінення	(4,231)	(2,336)	(6,567)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2018 р.	366,684	410,973	777,657

Вся дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом стосується лізингу технічних засобів.

У таблиці далі наведено аналіз кредитного ризику по дебіторській заборгованості за фінансовим лізингом. У таблиці нижче балансова вартість дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом на 31 грудня 2019 року також відображає максимальний кредитний ризик, на який Компанія наражається за цими активами.

<i>У тисячах гривень</i>	Етап 1 (ОКЗ за 12 місяців)	Етап 2 (ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	Етап 3 (ОКЗ за весь строк за кредитно-знеці- неними активами)	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом				
- рейтинг В	30,418	68	-	30,486
- рейтинг С	50,521	14,877	-	65,398
- рейтинг D	228,249	38,398	2,825	269,472
- рейтинг E	307,369	1,405	-	308,774
- рейтинг F	149,322	4,279	-	153,601
Без рейтингу	139	-	-	139
Валова балансова вартість	766,018	59,027	2,825	827,870
Оціночний резерв під кредитні збитки	(2,700)	(4)	-	(2,704)
Балансова вартість	763,318	59,023	2,825	825,166

9 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Далі наведено аналіз дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Етап 1 (ОКЗ за 12 місяців)	Етап 2 (ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	Етап 3 (ОКЗ за весь строк за кредитно-знеці- неними активами)	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом				
- рейтинг В	11,949	-	1,966	13,915
- рейтинг С	126,894	-	570	127,464
- рейтинг D	47,612	245	8,851	56,708
- рейтинг E	393,512	34,592	41,435	469,539
- рейтинг F	65,748	48,974	1,561	116,283
Без рейтингу	315			315
Валова балансова вартість	646,030	83,811	54,383	784,224
Оціночний резерв під кредитні збитки	(2,077)	(162)	(4,328)	(6,567)
Балансова вартість	643,953	83,649	50,055	777,657

Основний фактор, який враховує Компанія при визначенні того, чи є сума дебіторської заборгованості знеціненою, – це її прострочений статус. У таблиці нижче представлені зміни оціночного резерву під кредитні збитки та валової амортизованої вартості дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом.

9 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

	Оціночний резерв під кредитні збитки				Валова балансова вартість			
	Етап 1	Етап 2	Етап 3		Етап 1	Етап 2	Етап 3	
У тисячах гривень	(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненими активами)	Всього	(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненими активами)	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом								
На 1 січня 2019 р. базуючись на МСФЗ 9	(2,077)	(162)	(4,328)	(6,567)	646,030	83,810	54,384	784,224
Переведення:								
- в очікувані кредитні збитки за весь строк інструменту (з Етапу 1 до Етапу 2)	35	(5)	-	30	(97,684)	97,684	-	-
- у кредитно-знецінені активи (з Етапу 1 та Етапу 2 до Етапу 3)	-	-	-	-	(2,648)	-	2,648	-
- в очікувані кредитні збитки за 12 місяців (з Етапу 2 та Етапу 3 до Етапу 1)		107	-	107	6,679	(6,679)	-	-
- в очікувані кредитні збитки за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику (з Етапу 3 до Етапу 2)	-	(4)	-	(4)	-	-	-	-
Нові створені або придбані інструменти	(1,257)	-	-	(1,257)	470,065	-	-	470,065
Зміни суми нарахованих процентів та виплати за дебіторською заборгованістю	599	60	(487)	172	(256,424)	(115,788)	(49,392)	(421,604)
Всього змін, що мають вплив на відрахування до оціночного резерву під кредитні збитки за період	(623)	158	(487)	(952)	119,988	(24,783)	(46,744)	48,461
Списано протягом 2019 року			4,815	4,815			(4,815)	(4,815)
На 31 грудня 2019 р. базуючись на МСФЗ 9	(2,700)	(4)	-	(2,704)	766,018	59,027	2,825	827,870

9 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Далі показані зміни у сумі резерву на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом у 2018 році:

	Оціночний резерв під кредитні збитки				Валова балансова вартість			
	Етап 1	Етап 2	Етап 3		Етап 1	Етап 2	Етап 3	
У тисячах гривень	(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненими активами)	Всього	(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненими активами)	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом								
На 1 січня 2018 р, базуючись на МСБО 39				(15,978)				889,643
Ефект переходу на МСФЗ 9				(5,146)				
На 1 січня 2018 р, базуючись на МСФЗ 9	(3,602)	(3,281)	(14,241)	(21,124)	613,340	217,519	58,784	889,643
Переведення:								
- в очікувані кредитні збитки за весь строк інструменту (з Етапу 1 до Етапу 2)	167	(214)	-	(47)	(23,781)	23,781	-	-
- у кредитно-знецінені активи (з Етапу 1 та Етапу 2 до Етапу 3)	483	70	(3,185)	(2,632)	(13,228)	(42,955)	56,183	-
- в очікувані кредитні збитки за 12 місяців (з Етапу 2 та Етапу 3 до Етапу 1)	-	-	-	-	820	(820)	-	-
- в очікувані кредитні збитки за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику (з Етапу 3 до Етапу 2)	-	(50)	3,735	3,685	-	14,924	(14,924)	-
Нові створені або придбані інструменти	(1,838)	-	-	(1,838)	291,139	-	-	291,139
Зміни суми нарахованих процентів та виплати за дебіторською заборгованістю	2,713	3,313	5,355	11,381	(222,259)	(128,638)	(41,653)	(392,550)
Всього змін, що мають вплив на відрахування до оціночного резерву під кредитні збитки за період	1,525	3,119	5,905	10,549	32,690	(133,708)	(393)	(101,411)
Списано протягом 2018 року			4,008	4,008			(4,008)	(4,008)
На 31 грудня 2018 р, базуючись на МСФЗ 9	(2,077)	(162)	(4,328)	(6,567)	646,471	83,811	54,384	784,224

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом фактично забезпечена активами у лізингу, оскільки право на актив переходить до Компанії у разі порушення контрагентом зобов'язань за договором.

Фінансовий вплив активів, утримуваних в якості забезпечення, показаний шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) дебіторської заборгованості, забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості якої дорівнюють або перевищують балансову вартість такої дебіторської заборгованості ("активи з надлишковим забезпеченням"), та (ii) дебіторської заборгованості,

забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості якої менше балансової вартості такої дебіторської заборгованості ("активи з недостатнім забезпеченням").

9 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2019 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, забезпечена:				
- технічні засоби	455,709	655,774	369,457	293,297

Компанія отримала технічні засоби, розірвавши договори про фінансовий лізинг із контрагентами, які порушили свої договірні зобов'язання переважно внаслідок прострочення лізингових платежів. Станом на 31 грудня 2019 року залишкова балансова вартість такого обладнання, що перейшло у власність Компанії, у сумі 4,630 тисяч гривень (у 2018 році - 76 тисяч гривень).

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2018 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, забезпечена:				
- технічні засоби	590,364	897,385	187,293	147,623

10 Деривативні інструменти

Договори фінансового лізингу Компанії, які передбачають її право на отримання дебіторської заборгованості, містять валютний деривативний інструмент, який, відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», відповідає визначенню похідного фінансового інструмента. Такий похідний фінансовий інструмент відокремлюється та оцінюється за справедливою вартістю станом на кожну звітну дату.

Компанія оцінила справедливу вартість деривативних інструментів в сумі 12,954 тисяч гривень (станом на 31.12.2018: 441 тисяча гривень) за моделлю Блека-Шольца для оцінки вартості деривативів і визнала її у складі активів компанії. У ході проведення оцінки за цим методом керівництво застосувало наступні ключові розрахунки:

	31 грудня 2019 р. – для інструментів з прив'язкою до дол. США	31 грудня 2019 р. – для інструментів з прив'язкою до євро
Справедлива вартість опціону, тисяч гривень	10,137	2,817
в тому числі:		
- справедлива вартість деривативних інструментів зі строком виконання до 1 року	3,601	968
- справедлива вартість деривативних інструментів зі строком виконання від 1 до 5 років	6,536	1,849

10 Деривативні інструменти (продовження)

Нижче показано зміни справедливої вартості деривативних інструментів за 2019 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	
Справедлива вартість деривативних інструментів на 31 грудня	441
Первісне визнання деривативних інструментів в результаті надходження нових фінансових інструментів	786
Зміна справедливої вартості деривативних інструментів, що відображена в звіті про фінансовий результат	11,727
Справедлива вартість деривативних інструментів на 31 грудня 2019 р.	12,954

Для оцінки справедливої вартості деривативних інструментів Компанія застосовувала наступні судження:

<i>всі показники зазначені у відсотках</i>	
Волатильність гривні до долл. США	14.77%
Волатильність гривні до євро	17.29%
Безризикова ставка (1 рік / 5 років) долл. США	1.6% / 1.69%
Безризикова ставка (1 рік / 5 років) євро	-0.66% / -0.45%
Безризикова ставка (1 рік / 5 років) грн	11.97% / 10.81%

Нижче показано аналіз чутливості справедливої вартості деривативних інструментів до змін в основних припущеннях:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2019 р. – для інструментів з прив'язкою до дол. США	31 грудня 2019 р. - для інструментів з прив'язкою до євро
Зростання / зниження волатильності на 1 п.п.	1,468/(1,398)	599/(548)
Збільшення / зменшення безризикової ставки в іноземній валюті на 1 п.п.	1,573/(1,406)	565/(485)
Збільшення / зменшення безризикової ставки в національній валюті на 1 п.п.	(1,530)/1,756	(531)/640

Ключові розрахунки та судження для розрахунку деривативних інструментів станом на 31.12.2018:

	31 грудня 2018 р.- для інструментів з прив'язкою до дол. США	31 грудня 2018 р. - для інструментів з прив'язкою до євро
Волатильність	14,76%	17,67%
Безризикова ставка (1 рік / 5 років)	2,57% / 2,56%	-0,64% / -0,3%

Нижче показано аналіз чутливості справедливої вартості деривативних інструментів до змін в основних припущеннях:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 р.- для інструментів з прив'язкою до дол. США	31 грудня 2018 р. - для інструментів з прив'язкою до євро
Зростання / зниження волатильності на 1 п.п.	273/(205)	12/(10)
Збільшення / зменшення безризикової ставки на 1 п.п.	179/(136)	9/ (7)

В основі наведеного вище аналізу чутливості – зміна в одному припущенні при незмінності всіх інших припущень. На практиці така ситуація є малоімовірною, і зміни у певних припущеннях можуть корелюватися.

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019 року

11 Передоплати та інша дебіторська заборгованість

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Аванси за технічні засоби для передачі в лізинг та послуги видані	5,093	10,625
Витрати майбутніх періодів	5,152	4,890
Інша дебіторська заборгованість	2,886	549
Всього передоплат та іншої дебіторської заборгованості	13,131	16,064

12 Зобов'язання за кредитами

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Строкові кредити	845,145	723,643
Кредитні лінії	-	-
Всього зобов'язань	845,145	723,643

Зобов'язання компанії були деноміновані в наступних валютах:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Зобов'язання деноміновані в:		
- долар США	487,205	605,277
- євро	271,525	-
- українська гривня	86,415	118,366
Всього зобов'язань	845,145	723,643

У таблиці нижче наведено аналіз чистого боргу та рухів зобов'язань в групі виходячи з фінансової діяльності за кожний період відповідно. Предмети цих зобов'язань - це ті, які відображаються як фінансування у звіті про рух грошових коштів.

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити	Кредитні лінії	Всього
Залишкова вартість на 31 грудня 2017 р.	809,971	6,104	816,075
Надходження позикових коштів	742,065	-	742,065
Погашення позикових коштів	(814,538)	(6,681)	(821,219)
Сплата відсотків	(43,223)	(1)	(43,224)
Нарахування відсотків	49,279	227	49,506
Вплив зміни валютного курсу	(19,911)	351	(19,560)
Залишкова вартість на 31 грудня 2018 р.	723,643	-	723,643
Надходження позикових коштів	1,154,025	-	1,154,025
Погашення позикових коштів	(919,048)	-	(919,048)
Сплата відсотків	(46,010)	-	(46,010)
Нарахування відсотків	45,839	-	45,839
Прибуток від визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю (дисконт)	(16,423)	-	(16,423)
Амортизація дисконту	2,385	-	2,385
Вплив зміни валютного курсу	(99,266)	-	(99,266)
Залишкова вартість на 31 грудня 2019 р.	844,145	-	844,145

12 Зобов'язання за кредитами (продовження)

У 2019 році компанія отримала фінансування від пов'язаних сторін загальною сумою 1,001,868 тис. грн за відсотковими ставками нижчими за ринкову. Для первісного визнання таких кредитів за справедливою вартістю відповідно до вимог МСФЗ 9 Компанія перерахувала такі фінансові інструменти за ринковою ставкою, в результаті чого визнала дисконт у сумі 16, 423 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2019 року компанія мала наступні зобов'язання за кредитами:

- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 13 вересня 2017 року складає 650 тисяч доларів США (31 грудня 2018 року: 5 250 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 15 396 тисяч гривень (31 грудня 2018 року: 145 364 тисяч гривень). Кредит деномінований в долларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 4.52% та 4.69% відповідно. Кредит дійсний до 03 жовтня 2020 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 лютого 2018 року складає 8 271 тисячу доларів США (31 грудня 2018 року: 9 500 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 195 909 тисяч гривень (31 грудня 2018 року: 262 069 тисяч гривень). Кредит деномінований в долларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 4.87% та 5.07% відповідно. Кредит дійсний до 5 грудня 2022 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 червня 2018 року складає 2 270 тисяч доларів США (31 грудня 2018 року: 2 745 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 53 768 тисяч гривень (31 грудня 2018 року: 76 004 тисяч гривень). Кредит деномінований в долларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 5.14% та 5.58% відповідно. Кредит дійсний до 05 січня 2023 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 27 грудня 2018 року складає 1 236 тисяч доларів США (31 грудня 2018 року: 2 300 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 29 276 тисяч гривень (31 грудня 2018 року: 63 683 тисяч гривень). Кредит деномінований в долларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 5.75% та 5.99% відповідно. Кредит дійсний до 30 грудня 2022 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 16 січня 2019 року складає 497 тисяч євро (31 грудня 2018 року: 0), що на звітну дату становить 13 132 тисячі гривень (31 грудня 2018 року: 0). Кредит деномінований в євро, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 3.91% та 6.43% відповідно. Кредит дійсний до 29 грудня 2023 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 листопада 2019 року складає 7 760 тисяч євро (31 грудня 2018 року: 0), що на звітну дату становить 205 035 тисячі гривень (31 грудня 2018 року: 0). Кредит деномінований в євро, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 3.01% та 5.71% відповідно. Кредит дійсний до 31 жовтня 2024 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 11 грудня 2019 року (номінальна ставка 2.4%, ефективна ставка 5.65%) складає 2 500 тисяч євро (31 грудня 2018 року: 0), що на звітну дату становить 66 055 тисячі гривень (31 грудня 2018 року: 0). Кредит деномінований в євро, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 2.4% та 5.65% відповідно. Кредит дійсний до 6 грудня 2023 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 листопада 2019 року складає 2 650 тисяч доларів США (31 грудня 2018 року: 0), що на звітну дату становить 62 768 тисячі гривень (31 грудня 2018 року: 0). Кредит деномінований в долларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 5.14% та 6.15% відповідно. Кредит дійсний до 31 жовтня 2023 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 17 грудня 2019 року складає 5 500 тисяч доларів США (31 грудня 2018 року: 0), що на звітну дату становить 130 274 тисячі гривень (31 грудня 2018 року: 0). Кредит деномінований в долларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 4.88% та 5.78% відповідно. Кредит дійсний до 6 листопада 2023 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий АТ «УКРСИББАНК» 7 квітня 2017 року складає 86 415 тисяч гривень (31 грудня 2018 року: 118 356 тисяч гривень). Кредит деномінований в гривні, має номінальні відсоткові ставки 15-21% та ефективну відсоткову ставку 20.91% відповідно. Кредит дійсний до 7 квітня 2021 року. Станом на 31 грудня 2019 року кредит був забезпечений корпоративною гарантією від Caterpillar Financial Services Corporation.

12 Зобов'язання за кредитами (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року зобов'язання за кредитами не забезпечені заставою. Строк погашення позикових коштів Компанії та їх справедлива вартість представлені в Примітці 20 та 22 відповідно.

13 Інші зобов'язання

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	1,566	19,053
Аванси отримані	4,717	12,439
Всього фінансової кредиторської заборгованості	6,283	31,492
Інші зобов'язання	432	2,164
Зобов'язання з фінансового лізингу	484	-
Заборгованість з податків	-	458
Всього інші зобов'язання	7,199	34,114

Справедлива вартість фінансової кредиторської заборгованості на 31 грудня 2019 та 31 грудня 2018 приблизно дорівнює її балансовій вартості на вказані дати.

14 Адміністративні витрати

<i>У тисячах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Витрати на послуги від материнської компанії та компаній під контролем	3,876	982
Витрати на заробітну плату	3,793	3,232
Непрямі адміністративні витрати на повернення техніки	1,813	4,033
Юридичні послуги	1,863	1,069
Аудиторські послуги	1,383	2,046
Витрати на страхування	1,376	1,360
Витрати на оренду	668	403
Банківські комісії	504	694
Інші витрати	2,696	1,609
Всього адміністративних витрат	17,972	15,428

15 Інші операційні доходи/(витрати)

<i>У тисячах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Витрати на страхування техніки	(7,964)	(8,024)
Дохід від штрафних санкцій	1,952	2,621
Дохід від продажу конфіскованої техніки	1,591	6,397
(Збиток)/дохід від реалізації іноземної валюти	(836)	(1,108)
Інші витрати	(1,108)	(395)
Всього інших операційних доходів/(витрат)	(6,365)	(509)

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019 року

16 Фінансові доходи

<i>У тисячах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Зміна справедливої вартості деривативних інструментів	11,727	441
Інші доходи	607	914
Всього фінансових доходів	12,334	1,355

17 Прибуток / (збиток) від курсових різниць, чиста сума

<i>У тисячах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
(Збиток) / прибуток від курсових різниць за дебіторською заборгованістю за фінансовим лізингом (операційні витрати)	(104,039)	(13,791)
Прибуток / (збиток) від курсових різниць за позиковими коштами, чиста сума (неопераційні витрати)	99,266	19,560
(Збиток) / прибуток від курсових різниць за грошовими коштами (операційні витрати)	(1,207)	(5,386)
Всього прибутку / (збитку) від курсових різниць, чиста сума	(5,980)	383

18 Податки на прибуток

Звірка податкових витрат та фінансового результату, помноженого на ставку оподаткування

<i>У тисячах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Поточний податок	4,806	1,675
Відстрочений податок	-	-
Витрати/(дохід) з податку на прибуток за рік	4,806	1,675

Доходи Компанії за 2019 та 2018 роки оподатковувались податком на прибуток за ставкою 18%.

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

<i>У тисячах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Прибуток/(збиток) до оподаткування	40,652	36,970
Теоретична сума оподаткування за встановленою законом ставкою податку 18 %	7,317	6,655
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Зміна резерву під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом	(571)	(2,573)
- Використання раніше невизнанного відстроченого податкового активу пов'язаного з накопиченими процентними витратами, які не оподатковуються з огляду на обмеження за правилами тонкої капіталізації	(1,940)	(2,407)
Витрати з податку на прибуток за рік	4,806	1,675

19 Умовні та інші зобов'язання

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Компанії у зв'язку з її діяльністю та операціями в рамках цієї діяльності. Останні події в Україні свідчать про те, що контролюючі органи можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства, отже, існує можливість того, що операції та діяльність Компанії, які в минулому не оскаржувались, будуть оскаржені. У результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Трансфертне ціноутворення. У 2019 році правила трансфертного ціноутворення в Україні не змінювались порівняно із 2018 роком.

Відповідно до норм податкового законодавства, які були актуальні у 2018 році, операції вважаються контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення, якщо обсяг усіх операцій з одним і тим же контрагентом перевищує 10 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків (у 2018 році – 10 мільйонів гривень) за умови, що загальна сума річного доходу платника податків перевищує 150 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків (у 2018 році – 150 мільйонів гривень).

Кінцевий термін подання звіту про контрольовані операції – 1 жовтня 2020 року. Податкові органи мають право вимагати від суб'єктів господарювання надавати документацію з трансфертного ціноутворення для обґрунтування проведення відповідних операцій за правилом «витягнутої руки» з 1 жовтня 2020 року.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітні дати його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та готове відстоювати позицію Компанії з податкових питань, втім не виключено, що податкові органи можуть не погоджуватися з таким тлумаченням.

20 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Компанії включає в себе управління фінансовими ризиками, а також операційними та юридичними ризиками. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є мінімізація пов'язаних із ними втрат, що досягається за рахунок постійного моніторингу, визначення лімітів ризику й нагляду за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті

забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Компанія наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків Компанії. Кредитний ризик виникає в результаті надання Компанією лізингових послуг, що включає в себе фінансування купівлі технічних засобів, а також фінансування інших послуг (наприклад, проведення реєстрації технічного засобу, оформлення страхового полісу та ін.).

Максимальний рівень кредитного ризику Компанії відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан.

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (Примітка 9)	825,166	777,657
- Довгострокова	481,337	410,973
- Короткострокова	343,829	366,684
Деривативні інструменти (Примітка 10)	12,954	441
Грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 8)	110,878	39,703
- Залишки на банківських рахунках до запитання та строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців	110,878	39,703
Загальна максимальна сума кредитного ризику	948,998	817,801

20 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Вплив можливого взаємозаліку активів та зобов'язань для зменшення потенційного рівня кредитного ризику є незначним. Компанія не застосовує заставне забезпечення для мінімізації кредитного ризику, при цьому Компанія володіє правом власності на предмет лізингу протягом строку дії договору та може передати його лізингоодержувачу наприкінці строку дії договору за умови виконання лізингоодержувачем всіх взятих за договором зобов'язань.

В рамках управління кредитним ризиком Компанія встановлює ліміти на суму ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом (індивідуальний кредитний ризик) або групою контрагентів (портфельний кредитний ризик). Такі ризики контролюються на щомісячній основі, ліміти регулярно переглядаються і затверджуються, проте не рідше рази на рік. Управління індивідуальним кредитним ризиком включає в себе проведення детального аналізу кредитоспроможності контрагента, його фінансового стану та ретельне документування результатів такого аналізу. Рішення щодо надання фінансування приймається виключно у відповідності до чіткого розподілу повноважень між учасниками процесу. Матриця повноважень затверджується на рівні Caterpillar Financial Service Corporation.

Фінансування контрагента розглядається та погоджується Департаментом кредитних ризиків.

Компанія здійснює постійний моніторинг дебіторської заборгованості за договорами лізингу у розрізі строків затримки платежів. Практика раннього реагування на виникнення проблем з погашення місячного платежу передбачає проведення переговорів із контрагентом, встановлення причин, що призвели до несвоєчасного виконання зобов'язань за договором лізингу. В залежності від озвучених причин, Компанія приймає рішення щодо можливості перегляду існуючих умов договору або щодо повернення за погодженням із контрагентом предмету лізингу.

Детальна інформація щодо обсягів простроченої заборгованості наведена в Примітці 9.

Оцінка очікуваних кредитних збитків (ОКЗ). Очікувані кредитні збитки – це оцінка приведеної вартості майбутніх недоотриманих грошових коштів, зважена з урахуванням імовірності (тобто середньозважена величина кредитних збитків із використанням відповідних ризиків настання дефолту в певний період часу в якості вагових коефіцієнтів). Оцінка очікуваних кредитних збитків є об'єктивною та визначається шляхом встановлення діапазону можливих наслідків. Очікувані кредитні збитки оцінюються на основі чотирьох компонентів, які використовує Компанія: ймовірність дефолту, сума заборгованості на момент дефолту, збиток у разі дефолту та ставка дисконтування.

Сума заборгованості на момент дефолту – це оцінка ризику на майбутню дату дефолту з урахуванням очікуваних змін у сумі ризику після завершення звітного періоду, включаючи погашення основної суми боргу і сплату процентів, та очікуване використання коштів за кредитними зобов'язаннями.

Ймовірність дефолту (PD) – це оцінка ймовірності настання дефолту протягом певного періоду часу. Збиток у разі дефолту (LGD) – це оцінка збитку, що виникає у випадку дефолту. Вона заснована на різниці між договірними грошовими потоками до виплати і потоками, які кредитор очікує отримати, у тому числі від реалізації забезпечення. Зазвичай, цей показник виражається в процентах від заборгованості на момент дефолту (EAD). Очікувані збитки дисконтуються до приведеної вартості на кінець звітного періоду. Ставка дисконтування – це ефективна процентна ставка (ЕПС) за фінансовим інструментом або її приблизна величина.

Загалом очікувані кредитні збитки дорівнюють добутку цих чотирьох параметрів кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки визначаються шляхом прогнозування параметрів кредитного ризику (заборгованість на момент дефолту, ймовірність дефолту та збиток у разі дефолту) для кожного майбутнього року протягом строку дії кожного окремого фінансового активу чи сукупного сегмента. Ці три компоненти перемножуються та коригуються на ймовірність продовження дії інструмента (тобто чи була погашена заборгованість, або відбувся дефолт у попередньому місяці). Завдяки цьому розраховуються очікувані кредитні збитки для кожного майбутнього періоду, які потім дисконтуються до звітної дати та підсумовуються.

Очікувані кредитні збитки моделюються за весь строк дії інструмента. Весь строк дії інструмента дорівнює залишковому строку дії договору до терміну погашення боргових інструментів з коригуванням на непередбачуване дострокове погашення, якщо таке має місце.

В моделі управління «Очікувані кредитні збитки за весь строк» оцінюються збитки, які виникають у результаті настання всіх можливих подій дефолту протягом залишкового строку дії інструмента.

20 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Оцінка керівництвом очікуваних кредитних збитків для підготовки цієї фінансової звітності ґрунтується на оцінках на визначений момент часу, а не на оцінках за весь цикл, що, як правило, використовуються для регуляторних цілей. В оцінках використовується прогнозна інформація. Отже, ОКЗ відображають зважену з урахуванням імовірності динаміку основних макроекономічних змінних, які впливають на кредитний ризик.

Моделювання ОКЗ є однаковим для придбаних та створених кредитно-знецінених фінансових активів (РОСІ), за винятком того, що (а) валова балансова вартість і ставка дисконтування визначаються на основі грошових потоків, які могли бути отримані при первісному визнанні активу, а не на основі передбачених договором грошових потоків, та (б) ОКЗ - це завжди ОКЗ за весь строк. Придбані чи створені кредитно-знецнені фінансові активи – це фінансові активи, що були знецнені на момент первісного визнання, наприклад, знецнені кредити, придбані в результаті об'єднання бізнесу в минулому.

Для оцінювання ймовірності дефолту Компанія визначає дефолт як ситуацію, за якої ризик відповідає одному чи декільком із нижчезазначених критеріїв:

- прострочення позичальником договірних платежів перевищує 90 днів;
- міжнародні рейтингові агентства включають позичальника до класу рейтингів дефолту;
- позичальник відповідає нижчезазначеним критеріям імовірної неплатоспроможності:
 - позичальник є неплатоспроможним;
 - позичальник порушив фінансову(-і) умову(-и);
 - зростає ймовірність того, що позичальник почне процедуру банкрутства.

Для цілей розкриття інформації Компанія привела визначення дефолту в повну відповідність визначенню кредитно-знецінених активів. Вищезазначене визначення дефолту застосовується до всіх категорій фінансових активів Компанії.

Рівень очікуваних кредитних збитків, що визнаються у цій фінансовій звітності, залежить від факту значного підвищення кредитного ризику позичальника після первісного визнання. Цей підхід заснований на триетапній моделі оцінки очікуваних кредитних збитків. Етап 1 – для фінансового інструмента, який не є кредитно-знецненим при первісному визнанні і за яким не відбулося значного підвищення кредитного ризику після первісного визнання, оціночний резерв під кредитні збитки створюється на основі 12-місячних очікуваних кредитних збитків. Етап 2 – якщо після первісного визнання виявлено значне підвищення кредитного ризику, фінансовий інструмент переводиться в Етап 2, проте поки що не вважається кредитно-знецненим.

Оціночний резерв під кредитні збитки створюється на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк. Етап 3 – якщо фінансовий інструмент є кредитно-знецненим, він переводиться в Етап 3. Оціночний резерв під кредитні збитки створюється на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк. У результаті переведення активу в Етап 3 організація припиняє визнавати процентний дохід на основі валової балансової вартості та під час розрахунку процентного доходу застосовує до балансової вартості ефективну процентну ставку активу за вирахуванням очікуваних кредитних збитків.

За наявності доказів того, що критерії значного підвищення кредитного ризику більше не виконуються, інструмент переводиться назад в Етап 1. Якщо ризик було переведено в Етап 2 на основі якісної характеристики, Компанія здійснює моніторинг цієї характеристики, щоб переконатися в її збереженні чи зміні.

Очікувані кредитні збитки за придбаними чи створеними кредитно-знецненими фінансовими активами завжди оцінюються за весь строк. Отже, Компанія визнає тільки кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках за весь строк.

Концентрація кредитних ризиків. Компанія контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі звітів, в яких містяться дані про контрагентів із загальною сумою заборгованості понад 1% від загальних активів Компанії.

Станом на 31 грудня 2019 року заборгованість 6 контрагентів за договорами фінансового лізингу, яка перевищувала по кожному окремому контрагенту 5% від загальних активів компанії, на 31 грудня 2019 року склала 567,778 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року заборгованість 2 контрагентів склала 406,620 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 грошові кошти та їх еквіваленти, які належать Компанії, розміщені в 3 банках (на 31 грудня 2018 року - в 3), що є результатом диверсифікації Компанією концентрації кредитного ризику.

20 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ринковий ризик. Ринковий ризик виникає внаслідок відкритих позицій іноземних валют та процентних активів та зобов'язань.

Висвітлена нижче чутливість до ринкових ризиків базується на зміні одного фактору при незмінності решти факторів. На практиці таке трапляється вкрай рідко, окрім того, зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну іноземних валют.

Валютний ризик. Керівництво здійснює постійний моніторинг валютного ризику. Для зниження валютного ризику договори фінансового лізингу між Компанією та клієнтами мають прив'язку до еквіваленту валюти, що дає можливість контролювати можливі збитки від зміни обмінного курсу.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду:

	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.		
<i>У тисячах українських гривень</i>	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція
Українські гривні	93,314	(90,010)	3,304	162,021	(139,386)	22,635
Долари США	565,727	(489,893)	75,834	633,576	(615,749)	17,827
Євро	289,957	(271,525)	18,432	22,204	-	22,204
Всього	948,998	(851,428)	97,570	817,801	(755,135)	62,666

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку та збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют на кінець звітного періоду по відношенню до функціональної валюти Компанії при незмінності всіх інших змінних характеристик:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Зміцнення долара США на 20%	15,167	3,565
Послаблення долара США на 20%	(15,167)	(3,565)
Зміцнення євро на 20%	3,686	4,441
Послаблення євро на 20%	(3,686)	(4,441)

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку та збитку і капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют стосовно середньорічної суми, що наражалася на валютний ризик, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Середня сума, що наражалася на валютний ризик протягом 2019 року	Середня сума, що наражалася на валютний ризик протягом 2018 року
Зміцнення долара США на 20%	9,366	9,409
Послаблення долара США на 20%	(9,366)	(9,409)
Зміцнення євро на 20%	4,064	1,610
Послаблення євро на 20%	(4,064)	(1,610)

20 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик процентної ставки. Ризик процентної ставки пов'язаний із впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на фінансовий стан Компанії та її грошові потоки. У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Компанії. До таблиці включено процентні фінансові активи та зобов'язання Компанії за балансовими сумами, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки, відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
31 грудня 2019 р.			
Всього фінансових активів	459,276	489,722	948,998
Всього фінансових зобов'язань	(343,070)	(508,358)	(851,428)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2019 р.	116,206	(18,636)	97,570
31 грудня 2018 р.			
Всього фінансових активів	406,387	411,414	817,801
Всього фінансових зобов'язань	(370,163)	(384,972)	(755,135)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2018 р.	36,224	26,442	62,666

Компанія здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових активах. Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими активами, за якими нараховуються проценти, свідчить, що середньозважені ставки в розрізі валют, в яких деномінована дебіторська заборгованість, були наступними:

Валюта	Станом на 31 грудня 2019	Станом на 31 грудня 2018
Українські гривні	27.1%	25.6%
Долари США	8.6%	8.8%
Євро	6.0%	7.2%

Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими зобов'язаннями, за якими нараховуються проценти, свідчить, що середньозважені ставки в розрізі валют, в яких деноміновані кредитні зобов'язання, були наступними:

Валюта	Станом на 31 грудня 2019	Станом на 31 грудня 2018
Українські гривні	18.5%	15.0%
Долари США	5.5%	4.7%
Євро	5.7%	-

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – ризик, пов'язаний із неспроможністю Компанії своєчасно або повністю виконати власні фінансові зобов'язання. Для Компанії даний ризик пов'язаний в першу чергу із настанням умов, за яких довгострокове фінансування буде недоступним або може бути отриманим виключно за підвищеними процентними ставками.

20 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Керівництво Компанії здійснює моніторинг прогнозів грошових потоків на щомісячній основі. Компанія прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із позикових коштів, кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості. Компанія інвестує кошти у диверсифіковані портфелі ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативно та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності. Портфель ліквідності Компанії складається з довгострокових кредитних ліній, наданих материнською компанією у іноземних валютах (долар США, євро).

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Компанії станом на 31 грудня 2019 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань за фінансовим лізингом (до вирахування майбутніх фінансових виплат), загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан основані на дисконтованих грошових потоках.

<i>У тисячах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Зобов'язання			
Зобов'язання за кредитами	393,231	486,726	879,957
Фінансова кредиторська заборгованість	6,283	-	6,283
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	399,514	486,726	886,240

Нижче в таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Компанії на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Зобов'язання			
Зобов'язання за кредитами	373,460	413,534	786,994
Фінансова кредиторська заборгованість	31,492	-	31,492
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	404,952	413,534	818,486

21 Управління капіталом

Метою Компанії при управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи Компанії в якості безперервно функціонуючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам та вигоди іншим зацікавленим сторонам, та підтримання оптимальної структури капіталу для зменшення його вартості. Для підтримки чи коригування структури капіталу Компанія може коригувати суму дивідендів до виплати учасникам, повертати капітал учасникам, отримувати внески від учасників чи продавати активи для зменшення суми боргу. Сума капіталу, управління яким Компанія здійснювала станом на 31 грудня 2019 року включала капітал та довгострокове фінансування та становила – 623,425 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року 449,386 тисяч гривень).

Відповідно до вимог Цивільного кодексу Компанія повинна контролювати обсяг чистих активів та запобігати ситуації, коли протягом двох наступних років чисті активи будуть нижче, ніж сума статутного капіталу. У такому випадку наслідком є те, що Компанія повинна зменшити статутний капітал до рівня чистих активів. Станом на 31 грудня 2018 і 31 грудня 2017 року Компанія дотримувалася цієї норми.

22 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це техніки оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто ціни), або опосередковано (тобто визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються винятково на наявних на ринку даних (тобто оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні ринкові спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості

Активи та зобов'язання, які не відображаються за справедливою вартістю але справедлива вартість яких розкривається у звітності

Станом на 31 грудня 2019 року справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів та зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	
	Рівень 3	Балансова вартість
АКТИВИ		
- Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	854,891	825,166
ВСЬОГО АКТИВІВ	854,891	825,166
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Позикові кошти		
- Банківські кредити	89,347	86,415
- Інші кредити	754,504	758,730
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	843,851	845,145

Станом на 31 грудня 2018 року справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів та зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю, була такою:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2018 р.	
	Рівень 3	Балансова вартість
АКТИВИ		
- Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	688,776	778,098
ВСЬОГО АКТИВІВ	688,776	778,098
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Позикові кошти		
- Банківські кредити	118,953	118,366
- Інші кредити	573,965	605,277
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	692,918	723,643

Справедлива вартість рівня 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів, які розміщуються за фіксованою процентною ставкою, базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

23 Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (б) боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; та (в) інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; та (г) фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю. Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, поділяються на дві підкатегорії: (i) активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток в обов'язковому порядку; та (ii) активи, віднесені до цієї категорії під час або після первісного визнання. Крім того, дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом є окремою категорією. Усі фінансові активи та зобов'язання компанії оцінюються за амортизованою вартістю.

24 Події після дати балансу

Після звітної дати не відбулося жодних подій, окрім тих, інформація про які вже розкрита у цій фінансовій звітності.